

Talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma 2021 - 2023

Kunnanhallitus 02.11.2020 § 161

Valmistelijat

talouspäällikkö markus.saarikivi@karkola.fi puh. 044-770 2213
kansliapäällikkö jouni.nieminen@karkola.fi, puh. 044-770 2206

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on myös hyväksyttävä kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sekä investointi- ja rahoitusosa.

Talousarvioluonnos vuodelle 2021 sekä taloussuunnitelmaluonnos vuosille 2022–2024 jaetaan kunnanhallitukselle ennen kokousta.

Vuoden 2021 talousarvioesityksen vuosikate on 510 720 euroa. Poistot ovat 1 202 000 euroa, jolloin tulos on 691 280 euroa alijäämäinen. Suunnitelma- vuosien poistot ovat vuosittain noin 1 500 000 euroa ja myös suunnitelma- vuodet ovat alijäämäisiä.

Kuntalain mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee talousarvion vahvistamisen yhteydessä päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Vuosille 2022–2024 laadittu taloussuunnitelma osoittaa, että taseelle kertynyt ylijäämä on suunnitelmakauden lopussa noin 400 000 euroa.

Käyttötalouden toimintatuotot ovat 6,1 miljoonaa euroa ja ovat 3,4 prosenttia suuremmat kuin vuoden 2020 talousarviossa. Ulkoisten tuottojen kasvua tarkasteltaessa on huomioitava mahdollisten hankerahoitusten toteutuminen.

Toimintakulut ovat esityksessä yhteensä 31,5 miljoonaa euroa ja kasvavat 3,9 %:a vuoden 2020 tasosta. Käyttömenoja lisää Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän vuodelle 2021 arvioitu maksuosuus (noin 16 M€), jossa kasvua on vuoden 2020 tasosta noin 2,1%. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän tuottamien palvelujen vuoden 2021 määräraha- arvio on palvelusopimusneuvotteluiden mukainen. Lisäksi nousua on henkilöstökuluissa.

Vuoden 2021 talousarvion käsittelyn aikana valmistellaan samanaikaisesti kunnan hallintosäännön muutoksia. Päätetyt muutokset vaikuttavat mahdollisesti vielä talousarvion rakenteeseen.

Vuoden 2021 verotulokertymät on laskettu nykyisten veroprosenttien mukaan. Tuloveroprosentti on 22,00, yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35, vakituisten asuinrakennusten 0,60, muiden kuin vakituisten asuinrakennusten 1,2 ja rakentamattomien rakennuspaikkojen 4,35.

Verotuloja arvioidaan kertyvän yhteensä 17,2 miljoonaa euroa. Kunnallisverotuksessa verotettavien tulojen arvioidaan kasvavan 2,0 %:a. Verot kirjataan maksuperusteisesti, joten tuloarvio perustuu maksettaviin tilityksiin, eikä verotettavien tulojen kasvuun. Vuoden 2021 verotuloarvio on noin 340 000 euroa suurempi kuin vuoden 2020 talousarviossa.

Valtionosuudet on esitetty tämän hetkisen ennusteen mukaan. Ennusteen mukaan valtionosuudet toteutuvat samalla tasolla, kuin ne on esittetty vuoden 2020 talousarviossa. Suunnitelmavuosille valtionosuuksien vuosittaisen kasvun on ennakoitu olevan keskimäärin noin 3,5 % tasoa.

Kärkölen Vesi on laskennallisesti eriytetty taseyksikkö. Sen osalta talousarvion tulos on 57 580 euroa ylijäämäinen. Tulokseen sisältyy kolmen prosentin sisäinen korko. Suunnitelmavuodet ovat haasteelliset Kärkölen Veden osalta rakentamishjelmaan sisältyvän uuden jätevedenpuhdistamon rakentamisen tai mahdollisen korvaavan suunnitelman toteuttamisen johdosta.

Talousarviossa on esitetty vuosien 2021–2025 rakentamishjelma, mikä sisältää suuria rakennushankkeita. Investointimenojen kokonaissumma suunnitelmakaudelta on noin 16,6 miljoonaa euroa, joista suurimmat ovat yhtenäiskoulun 2. vaiheen rakentaminen ja liikuntahallin rakentamisen valmiiksi saattaminen. Liikuntahalli valmistuu vuoden 2021 aikana ja yhtenäiskoulun 2. vaiheen rakentaminen aloitetaan vuonna 2021.

Merkittävä investointikohde on myös vuosille 2021-2022 ajoittuva jäteveden puhdistamon saneeraus tai siirtoviemärin rakentaminen.

Suuret investoinnit vaikuttavat myös lainanottoon. Talousarvioesitys perustuu siihen, että rakentamishankkeet toteutetaan kunnan omina investointeina, jolloin lainojen nosto ajoittuu samaan ajankohtaan. Vuoteen 2022 mennessä on toteutettu suurin osa ohjelman investoinneista, noin 16 miljoonaa euroa. Lainamäärä tulee tällöin olemaan noin 34,2 miljoonaa euroa. Varsinaisen lainan lisäksi korkoriskiä aiheuttavat leasing-sopimukset.

Tasapainoisen talouden ehtona suunnitelmakaudella on toimintakatteen matala kasvu, erityisesti sosiaali- ja terveystenonjen hallittu maltillinen kehitys, matalan korkotason jatkuminen ja investointien tehokas toteutus.

Esittelijä	pormestari Markku Koskinen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus keskustelee vuoden 2021 talousarviosta ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmasta sekä merkitsee keskustelun tiedokseen ja jatkaa asian käsittelyn seuraavassa kokouksessa.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto

Kunnanhallitus 30.11.2020 § 179

Valmistelija talouspäällikkö markus.saarikivi@karkola.fi puh. 044-770 2213

kansliapäällikkö jouni.nieminen@karkola.fi, puh. 044-770 2206

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on myös hyväksyttävä kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sekä investointi- ja rahoitusosa.

Talousarvioluonnos vuodelle 2021 sekä taloussuunnitelmaluonnos vuosille 2022-2024 jaetaan kunnanhallitukselle ennen kokousta.

Vuoden 2021 talousarvioesityksen vuosikate on 501 460 euroa. Poistot ovat 1 202 000 euroa, jolloin tulos on 700 540 euroa alijäämäinen. Suunnitelmavuosien poistot ovat vuosittain noin 1 500 000 euroa ja myös suunnitelmavuodet ovat alijäämäisiä.

Kuntalain mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee talousarvion vahvistamisen yhteydessä päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Vuosille 2022-2024 laadittu taloussuunnitelma osoittaa, että taseelle kertynyt ylijäämä on suunnitelmakauden lopussa noin 359 000 euroa.

Käyttötalouden toimintatuotot ovat 6,1 miljoonaa euroa ja ovat 3,1 prosenttia suuremmat kuin vuoden 2020 muutostalousarviossa. Ulkoisten tuottojen kasvua tarkasteltaessa on huomioitava mahdollisten hankerahoitusten toteutuminen.

Toimintakulut ovat esityksessä yhteensä 31,46 miljoonaa euroa ja kasvavat 3,6 %:a vuoden 2020 tasosta. Käyttömenoja lisää Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän vuodelle 2021 arvioitu maksuosuus (noin 16 M€), jossa kasvua on vuoden 2020 tasosta noin 2,1 %. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän tuottamien palvelujen vuoden 2021 määräraha-arvio on palvelusopimusneuvotteluiden mukainen. Lisäksi nousua on henkilöstökuluissa.

Vuoden 2021 talousarvion käsittelyn aikana valmistellaan samanaikaisesti kunnan hallintosäännön muutoksia.

Vuoden 2021 verotulokertymät on laskettu nykyisten veroprosenttien mukaan. Tuloveroprosentti on 22,00, yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35, vakituisten asuinrakennusten 0,60, muiden kuin vakituisten asuinrakennusten 1,2 ja rakentamattomien rakennuspaikkojen 4,35.

Verotuloja arvioidaan kertyvän yhteensä 17,2 miljoonaa euroa. Kunnallisverotuksessa verotettavien tulojen arvioidaan kasvavan 2,0 %:a. Verot kirjataan maksuperusteisesti, joten tuloarvio perustuu maksettaviin tilityksiin, eikä verotettavien tulojen kasvuun. Vuoden 2021 verotuloarvio on noin 340 000 euroa suurempi kuin vuoden 2020 talousarviossa.

Valtionosuudet on esitetty tämänhetkisen ennusteen mukaan. Ennusteen mukaan valtionosuudet toteutuvat samalla tasolla, kuin ne on esittyy vuoden 2020 talousarviossa. Suunnitelmavuosille valtionosuuksien vuosittaisen kasvun on ennakoitu olevan keskimäärin noin 3,5 % tasoa.

Kärkölän Vesi on laskennallisesti eriytetty taseyksikkö. Sen osalta talousarvion tulos on 57 580 euroa ylijäämäinen. Tulokseen sisältyy kolmen prosentin sisäinen korko. Suunnitelmavuodet ovat haasteelliset Kärkölän Veden osalta rakentamishjelmaan sisältyvän uuden jätevedenpuhdistamon rakentamisen tai mahdollisen korvaavan suunnitelman toteuttamisen johdosta.

Talousarviossa on esitetty vuosien 2021-2025 rakentamishjelma, mikä sisältää suuria rakennushankkeita. Investointimenojen kokonaissumma suunnitelmakaudelta on noin 16,6 miljoonaa euroa, joista suurimmat ovat yhtenäiskoulun 2. vaiheen rakentaminen ja liikuntahallin rakentamisen valmiiksi saattaminen. Liikuntahalli valmistuu vuoden 2021 aikana ja yhtenäiskoulun 2. vaiheen rakentaminen aloitetaan vuonna 2021.

Merkittävä investointikohde on myös vuosille 2021-2022 ajoittuva jäteveden puhdistamon saneeraus tai siirtoviemärin rakentaminen.

Suuret investoinnit vaikuttavat myös lainanottoon. Talousarvioesitys perustuu siihen, että rakentamishankkeet toteutetaan kunnan omina investointeina, jolloin lainojen nosto ajoittuu samaan ajankohtaan. Vuoteen 2022 mennessä on toteutettu suurin osa ohjelman investoinneista, noin 16 miljoonaa euroa. Lainamäärä tulee tällöin olemaan noin 34,2 miljoonaa euroa. Varsinaisen lainan lisäksi korkoriskiä aiheuttavat leasingsopimukset.

Tasapainoisen talouden ehtona suunnitelmakaudella on toimintakatteen matala kasvu, erityisesti sosiaali- ja terveystenonjen hallittu maltillinen kehitys, matalan korkotason jatkuminen ja investointien tehokas toteutus.

Esittelijä pormestari Markku Koskinen

Päätösehdotus Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan vuoden 2021 talousarvion sekä taloussuunnitelman vuosille 2021–2023 oheisen liitteenä mukaisena.

Lisäksi kunnanhallitus valtuuttaa talouspäällikön tekemään tarvittavia teknisiä muutoksia talousarvioon.

Päätös Riikka Karjalainen teki Miia Salmisen kannattamana seuraavan päätösehdotuksen: kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan vuoden 2021 talousarvion sekä taloussuunnitelman vuosille 2021-2023 seuraavin muutoksin:

- poistetaan investointiohjelmasta keskuspuiston kunnostaminen osiosta maininta minigolfradasta,
- lisätään työllisyyden kuntakokeilun palkkakuluihin 17 480 euroa,
- siirretään rakennuskannan tarkastusmittauksien määräraha kunnanhallituksen toimialalta tekniselle toimelle,

- lisätään teknisen suunnittelun alaiseen kiinteistöluetteloon Huovilan lato ja huoltorakennukset,
- muutetaan investointiosassa Valkjärven alueen kaavateiden määrärahat 2021 vuodelle 10 000 euroa, 2022 vuodelle 40 000 euroa ja 2023 vuodelle 50 000 euroa,
- muutetaan investointiosassa Valkjärven alueen vesihuollon määrärahoja 2021 vuodelle 10 000 ja 2022 vuodelle 65 000 sekä
- lisätään 2021 vuodelle 100 000 euron määräraha siirtoviemärin ja kunnan jätevedenpuhdistamon suunnitelmien tekemiseen ja täydentämiseen.

Lisäksi kunnanhallitus valtuuttaa talouspäällikön tekemään tarvittavia teknisiä muutoksia talousarvioon.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kunnanvaltuusto 07.12.2020 § 41
553/02.02.00/2020

Esittelijä

puheenjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto hyväksyy vuoden 2021 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2021–2023 liitteen mukaisena seuraavin muutoksin:

- poistetaan investointiohjelmasta keskuspuiston kunnostaminen osiosta maininta minigolfradasta,
- lisätään työllisyyden kuntakokeilun palkkakuluihin 17 480 euroa,
- siirretään rakennuskannan tarkastusmittauksien määräraha kunnanhallituksen toimialalta tekniselle toimelle,
- lisätään teknisen suunnittelun alaiseen kiinteistöluetteloon Huovilan lato ja huoltorakennukset,
- muutetaan investointiosassa Valkjärven alueen kaavateiden määrärahat 2021 vuodelle 10 000 euroa, 2022 vuodelle 40 000 euroa ja 2023 vuodelle 50 000 euroa,
- muutetaan investointiosassa Valkjärven alueen vesihuollon määrärahoja 2021 vuodelle 10 000 ja 2022 vuodelle 65 000 sekä
- lisätään 2021 vuodelle 100 000 euron määräraha siirtoviemärin ja kunnan jätevedenpuhdistamon suunnitelmien tekemiseen ja täydentämiseen.

Päätös

Keskustelun kuluessa valtuutettu Mari Tommiska esitti Matti Mäntylän, Sini Sivon ja Sirpa Kinnarin kannattamana, että Valkjärven kaavoitukseen suunnitellut määrärahat siirretään vuodelle eteenpäin siten, että teknisessä suunnittelussa varattu määräraha Valkjärven kaavoitukseen siirretään vuodelle 2022.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja esitti selostuksen keskustelun kuluessa tehdystä ehdotuksesta, mikä hyväksyttiin ja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kunnanhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten on suoritettava äänestys.

Puheenjohtaja esitti äänestyksen toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksenä, mikä hyväksyttiin ja teki seuraavan hyväksytyin äänestysesityksen: ne, jotka

kannattavat kunnanhallituksen esityksen hyväksymistä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Mari Tommiskan, Matti Mäntylän, Sini Sivon ja Sirpa Kinnarin esityksen hyväksymistä, äänestävät EI.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä, äänestysluettelo 1 on pöytäkirjan liitteenä, annettiin 19 JAA-ääntä ja 8 EI-ääntä.

Puheenjohtaja julisti kunnanvaltuuston päätökseksi tulleen kunnanhallituksen esityksen.

Keskustelun kuluessa valtuutettu Mari Tommiska esitti Matti Mäntylän, Sini Sivon ja Sirpa Kinnarin kannattamana, että muutetaan investointiosassa Valkjärven alueen kaavateiden määrärahat 2022 vuodelle 10 000 euroa, 2023 vuodelle 40 000 euroa ja 2024 vuodelle 50 000 euroa.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja esitti selostuksen keskustelun kuluessa tehdystä ehdotuksesta, mikä hyväksyttiin ja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kunnanhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten on suoritettava äänestys.

Puheenjohtaja esitti äänestyksen toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksenä, mikä hyväksyttiin ja teki seuraavan hyväksytyn äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat kunnanhallituksen esityksen hyväksymistä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Mari Tommiskan, Matti Mäntylän, Sini Sivon ja Sirpa Kinnarin esityksen hyväksymistä, äänestävät EI.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä, äänestysluettelo 2 on pöytäkirjan liitteenä, annettiin 19 JAA-ääntä ja 8 EI-ääntä.

Puheenjohtaja julisti kunnanvaltuuston päätökseksi tulleen kunnanhallituksen esityksen.

Keskustelun kuluessa valtuutettu Mari Tommiska esitti Matti Mäntylän, Sini Sivon ja Sirpa Kinnarin kannattamana, että muutetaan investointiosassa Valkjärven alueen vesihuollon määrärahoja 2022 vuodelle 10 000 euroa ja 2023 vuodelle 65 000 euroa.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja esitti selostuksen keskustelun kuluessa tehdystä ehdotuksesta, mikä hyväksyttiin ja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kunnanhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten on suoritettava äänestys.

Puheenjohtaja esitti äänestyksen toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksenä, mikä hyväksyttiin ja teki seuraavan hyväksytyn äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat kunnanhallituksen esityksen hyväksymistä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Mari Tommiskan, Matti Mäntylän, Sini Sivon ja Sirpa Kinnarin esityksen hyväksymistä, äänestävät EI.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä, äänestysluettelo 3 on pöytäkirjan liitteenä, annettiin 19 JAA-ääntä ja 8 EI-ääntä.

Puheenjohtaja julisti kunnanvaltuuston päätökseksi tulleen kunnanhallituksen esityksen.

Valtuutettu Mari Tommiska ehdotti, että tehdään lisäksi tekninen korjaus talousarvioon seuraavasti: puhdistamon saneeraus/uudisrakentaminen tai siirtoviemärin rakentaminen aloitetaan vuonna 2022 ja pyritään saamaan käyttökuntoon keväällä 2023. Teknistä korjausta kannatti kaikki yksimielisesti.

Valtuutettu Riikka Karjalainen teki seuraavan pönten: Kärkölen kunnanhallitus muuttaa talousarvion ja taloussuunnitelman käsittelyä seuraavalla tavalla: vuosittaiselle talousarvion ja taloussuunnitelman ensimmäiselle käsittelylle varataan oma kokous. Kokouksessa on kunnanhallituksen edustajien lisäksi läsnäolovelvollisuus kaikilla toimialajohtajilla, sekä kaikilla talousarvion ja taloussuunnitelman sisällön valmisteluun oleellisesti osallistuvilla henkilöillä. Lautakuntien puheenjohtajat ja käsittelyn kannalta muut tarpeelliset asiantuntijat voidaan kutsua erikseen.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, Hämeenlinnan hallinto-oikeus